

**รายงานสรุปการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้/ประชุมเชิงปฏิบัติการ/และเป็นวิทยากร
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน**

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	ชื่อ.....นายดิเรก.....นามสกุล.....คงแพ..... ตำแหน่ง.....นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ.....กลุ่ม/ฝ่าย.....กลุ่มวางแผนบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ..... หลักสูตร/หัวข้อเรื่องอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้..... .....หลักสูตร การสร้างความรู้ความเข้าใจภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์เพื่อการนำไปประยุกต์ใช้กับปัญญาประดิษฐ์..... .....สถานที่อบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้..... .....ระบบการฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ของ.....สถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล..... (https://e-learning.dga.or.th/xlms_ega/userroom/elearning.jsp)..... หน่วยงานที่จัดฝึกอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้..... .....สถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.)..... ตั้งแต่วันที่.....6.....เดือน.....กุมภาพันธ์.....พ.ศ.....2566..... ถึงวันที่.....6.....เดือน.....กุมภาพันธ์.....พ.ศ.....2566..... เพื่อ..... ☒ อบรม..... ☐ สัมมนา..... ☐ อื่นๆ ระบุ.....
ส่วนที่ 2 สิ่งที่ได้รับจากการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้	2.1 รายงานสรุปเนื้อหาสาระสำคัญในการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้..... .....การอบรมหลักสูตร การสร้างความรู้ความเข้าใจภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์เพื่อการนำไปประยุกต์ใช้กับ..... .....ปัญญาประดิษฐ์.....เรียนรู้เกี่ยวกับความหมายของภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์ ความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการ..... .....เริ่มต้นเรียนรู้ภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์มีวัตถุประสงค์การเรียนรู้..... (1) เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ..... .....ภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์ และ (2) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์ใน..... .....การพัฒนาปัญญาประดิษฐ์ประกอบด้วยเนื้อหาการเรียนคือ ภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์ Computational..... .....Linguistics คืออะไร Applications ของ Natural Language Processing การศึกษาคุณสมบัติทางสถิติของ..... .....ภาษา อยากรู้ภาษาอังกฤษต้องรู้ Vocab เท่าไร การพิสูจน์กฎของซีพพี กฎของซีพพีและโค้งซีพพี กฎของ..... .....ซีพพีสำหรับคลังข้อมูลภาษา ประยุกต์ใช้กฎของซีพพีเพื่อการพัฒนา Search Engine อยากรู้ Speech..... .....Recognizer เครื่องแปลงเสียงเป็นอักษร Language Mode เบื้องต้น การประยุกต์ Language Model ใน..... .....รูปแบบอื่น ๆ อยากรู้ให้เก่งขึ้น ต้องฝึก Language Model ให้ดีขึ้น..... .....อธิบายแยกตามหัวข้อการเรียน แบ่งได้เป็น..... .....1. ภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์ (Computational Linguistics) คืออะไร .....1) Computational Linguistics คือการใช้คอมพิวเตอร์วิเคราะห์ข้อมูลทางภาษา พุดให้เข้าใจง่าย..... .....ก็คืออยากรู้ให้คอมพิวเตอร์สามารถเข้าใจภาษาและทำหน้าที่ทางด้านภาษาต่าง ๆ แทนคนได้ เช่น การตรวจ..... .....เรียงความ จากที่ต้องให้ครูมานั่งอ่านและตรวจเองก็ใช้เทคโนโลยีเพื่อดูว่านักเรียนใช้คำถูกไหม มีการสะกดผิด..... .....ไหม เขียนแล้วอ่านรู้เรื่องไหม มีการสลับตำแหน่งประโยคใหม่ เป็นการวิเคราะห์ทั้งในระดับคำและระดับ..... .....ประโยคเพื่อจะประเมินได้ว่างานมีคุณภาพดีมากน้อยแค่ไหน หรือการแปลหนังสือ การแปลภาพยนตร์ ที่จะ..... .....สามารถนำเทคโนโลยีเข้ามาปรับใช้เพื่อการตรวจดูความหมายของการแปล และการสนทนาพูดคุยจากเดิมที่..... .....เราต้องโทรหาใครสักคนก็อาจเปลี่ยนไปสู่การใช้ Chatbot แทนได้ ซึ่งภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์ส่วนใหญ่ จะ..... .....ถูกแบ่งออกเป็น 5 กลุ่มคือ (1)ภาษาศาสตร์คลังข้อมูล โดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการวิเคราะห์ (computer.....

aided corpus linguistics) (2) การออกแบบโปรแกรมแจกแจงประโยค (parser) ให้รองรับภาษาธรรมชาติ (3) การออกแบบตัวกำกับ (tagger) เช่น ตัวกำกับชนิดคำ ฯลฯ (4) การนิยามตรรกศาสตร์แบบพิเศษ เช่น ตรรกศาสตร์ทรัพยากร เพื่อการประมวลผลภาษาธรรมชาติ (Natural language processing หรือ NLP) ฯลฯ (5) การวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างภาษาฟอร์มอลกับภาษาธรรมชาติในสภาวะปกติ

..... 2) การประมวลผลภาษาธรรมชาติหรือ Natural language processing (NLP) เป็นวิทยาการแขนงหนึ่งในหมวดหมู่ของเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์หรือ artificial intelligence ซึ่งช่วยให้คอมพิวเตอร์สามารถเข้าใจ ตลอดจนตีความและใช้งานภาษาปกติที่มนุษย์ใช้สื่อสารได้ โดยเทคโนโลยี NLP นี้ มีรากฐานจากวิทยาการหลากหลายสาขาคือ โดยเฉพาะด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์ (computer science) และภาษาศาสตร์เชิงคำนวณ (computational linguistics) เพื่อวัตถุประสงค์ในการปิดช่องว่างทางการสื่อสารระหว่างมนุษย์และระบบคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยี NLP ได้รวมภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์ (computational linguistics) หรือโมเดลจำลองแบบ ruled-base ของภาษามนุษย์ เข้ากับโมเดลทางสถิติ, machine learning และ deep learning เมื่อรวมทั้งหมดนี้เข้าด้วยกันด้วยเทคโนโลยี NLP จะทำให้คอมพิวเตอร์สามารถประมวลภาษาที่อยู่ในรูปของข้อความ และเสียง และสามารถเข้าใจความหมายได้อย่างสมบูรณ์ พร้อมเข้าใจเจตนา และความรู้สึกของผู้พูด หรือผู้เขียนได้เช่นกัน

..... 2. Applications ของ Natural Language Processing

..... 1) Machine translation เครื่องแปลภาษา คือ โปรแกรม หรือ เครื่องแปลภาษา เป็นส่วนหนึ่งของงานด้านการประมวลผลภาษาธรรมชาติ (Natural Language Processing) เป็นงานที่ท้าทายข้อจำกัดทางด้านภาษาของมนุษย์ เพื่อให้ผู้คนที่สามารถติดต่อสื่อสารกันได้โดยไม่มีกำแพงทางภาษามาวางกั้นไว้ เครื่องแปลภาษา เริ่มต้นโดยใช้ความรู้ทางด้านภาษาศาสตร์มาประยุกต์กับทางคอมพิวเตอร์เขียนกฎสำหรับแปลภาษาในคอมพิวเตอร์ เรียกว่าการแปลแบบ rule-based machine translation (RBMT) ซึ่งพอเวลาผ่านไปสักกระยะผู้คนเริ่มเห็นข้อจำกัดการแปลด้วยเทคนิคด้วยกฎ เพราะภาษามนุษย์มีไวยากรณ์มากมายและยากที่จะเขียนให้ครอบคลุม ต่อมาจึงมีเทคนิค Statistical machine translation (SMT) แปลด้วยสถิติ และล่าสุดเป็น Neural machine translation (NMT) ที่ใช้เทคนิคการเรียนรู้เชิงลึก (Deep learning) สามารถแปลได้แม่นยำที่สุดในปัจจุบัน

..... 2) Text Classification โจทย์ส่วนใหญ่ของ NLP นั้นสามารถแก้ได้ด้วยการสร้างเครื่องจำแนกประเภทข้อความ (Text Classifier) ซึ่งมี machine learning algorithm เป็นแกนหลัก (สามารถศึกษาพื้นฐานของ machine learning จาก module sentiment analysis) ปัจจุบันนี้คนหันมาใช้ Neural Network กันมากขึ้นโดยใช้พื้นฐานของความหมายของคำที่กำหนดโดยบริบทและการใช้ภาษา (Distributed semantic model หรือ distributional semantic model) ในคลังข้อมูลเป็นหลัก

..... 3) Chatbot คือ โปรแกรมคอมพิวเตอร์หรือปัญญาประดิษฐ์ ที่สร้างขึ้นเพื่อดูแลการสนทนาของผู้ใช้ ทั้งในรูปแบบตัวอักษร (Text) เสียง (Speech) แบบ Real-Time โดยใช้เทคโนโลยี Artificial Intelligent (AI) ที่ถูกพัฒนาขึ้น ให้มีบทบาทในการตอบกลับการสนทนาแบบอัตโนมัติผ่าน Messaging Application เสมือนการโต้ตอบของคนจริงๆ หรืออาจเรียกได้ว่าเป็นโปรแกรมตอบกลับอัตโนมัติ ซึ่งตัวโปรแกรมนี้จะถูกฝังอยู่บน Server, Application, หรือโปรแกรม Chat ต่าง ๆ ในปัจจุบัน Chatbot ได้รับความนิยมมาก ทั้งในกลุ่มผู้ประกอบการ เจ้าของเพจ นักการตลาด รวมถึงบริษัทใหญ่ เช่น IBM, Microsoft, Google, Facebook, LINE, Amazon เนื่องจากช่วยการทำงานให้มีประสิทธิภาพและคล่องตัวมากยิ่งขึ้น ทั้งในเรื่องการสนทนากับลูกค้าเป็นจำนวนมาก รวมถึงการทำ Digital Marketing ด้วย

..... 4) อื่นๆ เช่น Automatic Essay Grading เครื่องสำรวจการแจ้งเตือนภัย เครื่องแจ้งเตือนระบบจราจร เครื่องตรวจหาข่าวจริงข่าวปลอม เครื่องการวิเคราะห์วรรณกรรมและการตรวจสอบผู้เขียนวรรณกรรม

3. การศึกษาคุณสมบัติทางสถิติของภาษา

การศึกษาคุณสมบัติทางสถิติของภาษา (Statistical Properties of Language) เน้นการกระจายตัวของภาษาหน่วยคำ, ประโยค, คำ, นาม, กริยา, คุณสมบัติทางสถิติ, เช่นการกระจายตัว, การเกิดขึ้นของคำต่าง ๆ

THE INTERNATIONAL PHONETIC ALPHABET (2005)

CONSONANTS (PULMONIC)

	Bilabial	Labio-dental	Dental	Alveolar	Post-alveolar	Retroflex	Palatal	Velar	Uvular	Pharyngeal	Epi-glottal	Glottal
Nasal	m	ɱ		n		ɳ	ɲ	ŋ	ɴ			
Plosive	p b	ɸ β		t d		ʈ ɖ	c ɟ	k g	q ɢ		ʔ	ʕ
Fricative	ɸ β	f v	θ ð	s z	ʃ ʒ	ʂ ʐ	ç ʝ	x ɣ	χ ʁ	ħ ʕ	ħ ʕ	h ɦ
Approximant		ʋ		ɹ		ɻ	j	ɰ				
Trill	ʙ			r					ʀ		ʀ	
Tap, Flap		ⱱ		ɾ		ɽ						
Lateral fricative				ɬ ɮ		ɮ̺	ç̺	ʂ̺				
Lateral approximant				l		ɭ	ʎ	ʟ				
Lateral flap				ɭ		ɮ̺						

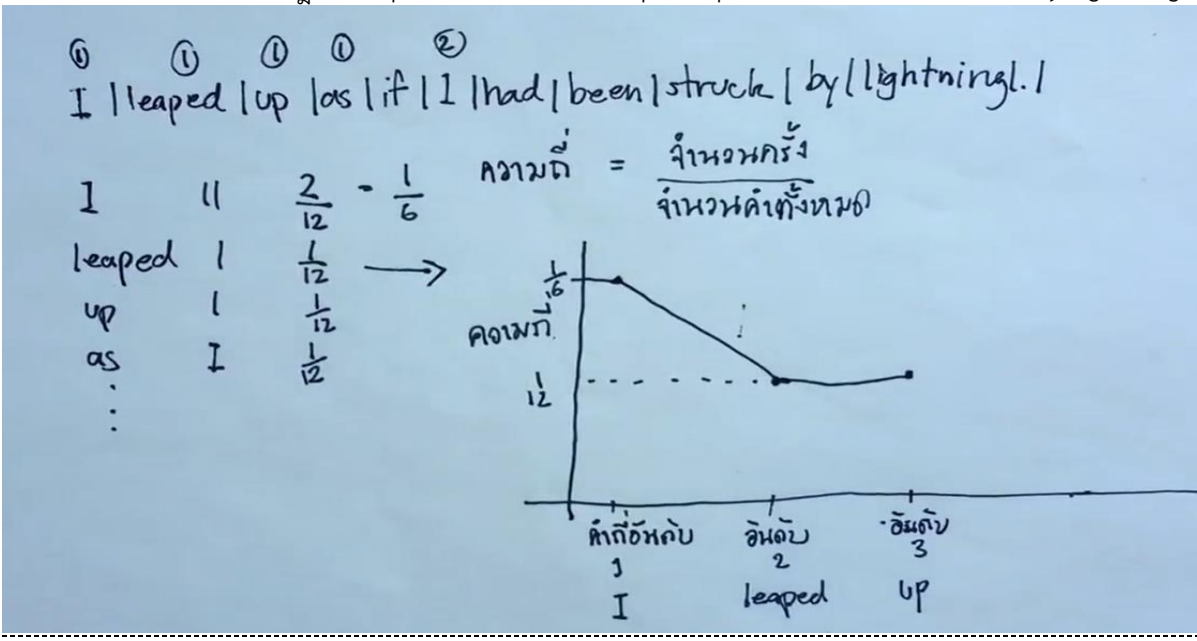
Where symbols appear in pairs, the one to the right represents a modally voiced consonant, except for murmured *f*. Shaded areas denote articulations judged to be impossible. Light grey letters are unofficial extensions of the IPA.

4. อยากรู้ภาษาอังกฤษต้องรู้ Vocab เท่าไหร่

การกระจายตัวของคำในภาษาสามารถอธิบายได้ด้วยกฎของซีฟฟ์ (Zipf Law) ซึ่งเป็นสูตรเดิมในแง่ของภาษาศาสตร์เชิงปริมาณที่ระบุว่าได้รับบางคลังของภาษาธรรมชาติคำพูดความถี่ของคำใด ๆ เป็นสัดส่วนผกผันในการจัดอันดับในตารางความถี่ ดังนั้นคำที่ใช้บ่อยที่สุดจะเกิดขึ้นประมาณสองเท่าของคำที่ใช้บ่อยที่สุด คำที่สอง บ่อยสามเท่าของคำที่มีความถี่สูงสุดที่สาม ฯลฯ ตัวอย่างเช่นใน Brown Corpus ของข้อความภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน คำว่า "the" คือ คำที่เกิดขึ้นบ่อยที่สุด และโดยตัวมันเองคิดเป็นเกือบ 7% ของคำที่เกิดขึ้นทั้งหมด (69,971 จากมากกว่า 1 ล้านเล็กน้อย) ตามกฎของ Zipf คำที่สอง "ของ" คิดเป็น 3.5% ของคำเล็กน้อย (36,411 ครั้ง) ตามด้วย "และ" (28,852) คำศัพท์เพียง 135 รายการเท่านั้นที่จำเป็นในการคำนวณครึ่งหนึ่งของ Brown Corpus

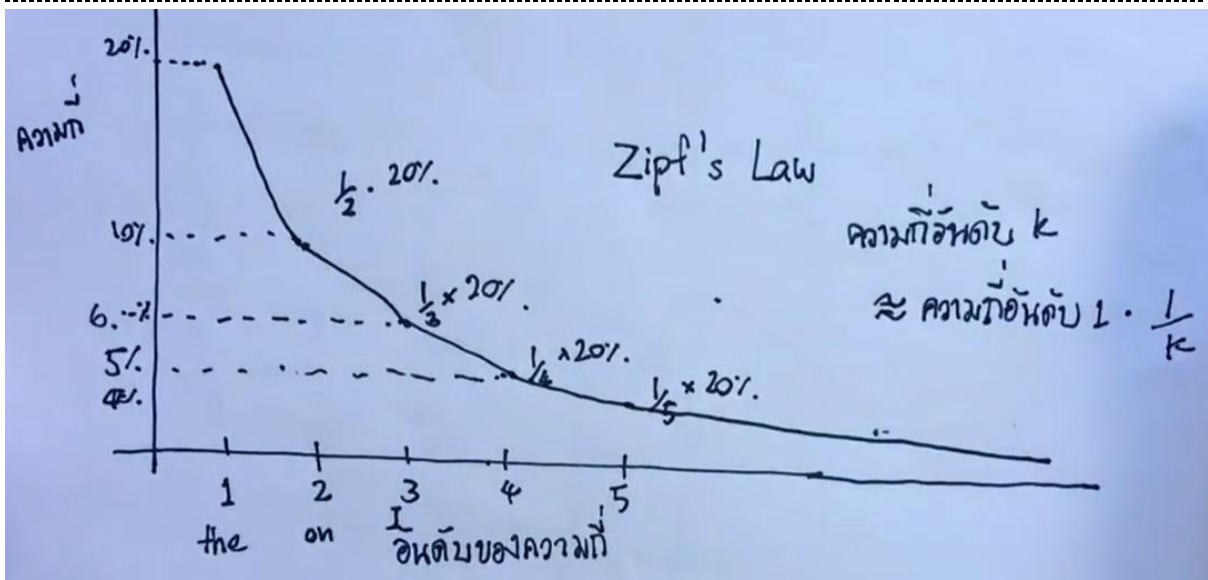
5. วิธีการพิสูจน์กฎของ Zipf

กฎของ Zipf เป็นโมเดลทางคณิตศาสตร์ โดยการ การตัดข้อความหรือประโยคออกเป็นคำ (word) และนำมาหาความถี่ ตามกฎของ Zipf ประโยคที่ว่า "I leaped up as if I had been struck by lightning"

6. กฎของ Zipf Zipf และเส้นโค้ง Zipf โดยนับจำนวนคำที่พบมาก และลดลงไปตามจำนวนที่นับได้

- A few words occur very often
 - 2 most frequent words can account for 10% of occurrences
 - top 6 words are 20%, top 50 words are 50%
- Many words are infrequent
- “Principle of Least Effort”
- Rank \times Frequency = Constant
 - $p_r = (\text{Number of occurrences of word of rank } r)/N$
 - N total word occurrences
 - probability that a word chosen randomly from the text will be the word of rank r
 - for D unique words $\sum p_r = 1$
 - $r \cdot p_r = A$
 - $A \approx 0.1$

7. กฎของ Zipf มักจะเป็นจริงสำหรับคลังข้อมูลภาษาทุกชนิด

สร้าง Log-log พล็อตชี้ให้เห็นว่าการกระจายตัวของคำในคลังข้อมูลต่าง ๆ เป็นไปตามกฎของ Zipf

Zipf's Law

$$f \approx \frac{c}{k}$$

ค่าคงตัว (แล้วแต่ภาษา) → c
 อันดับ → k

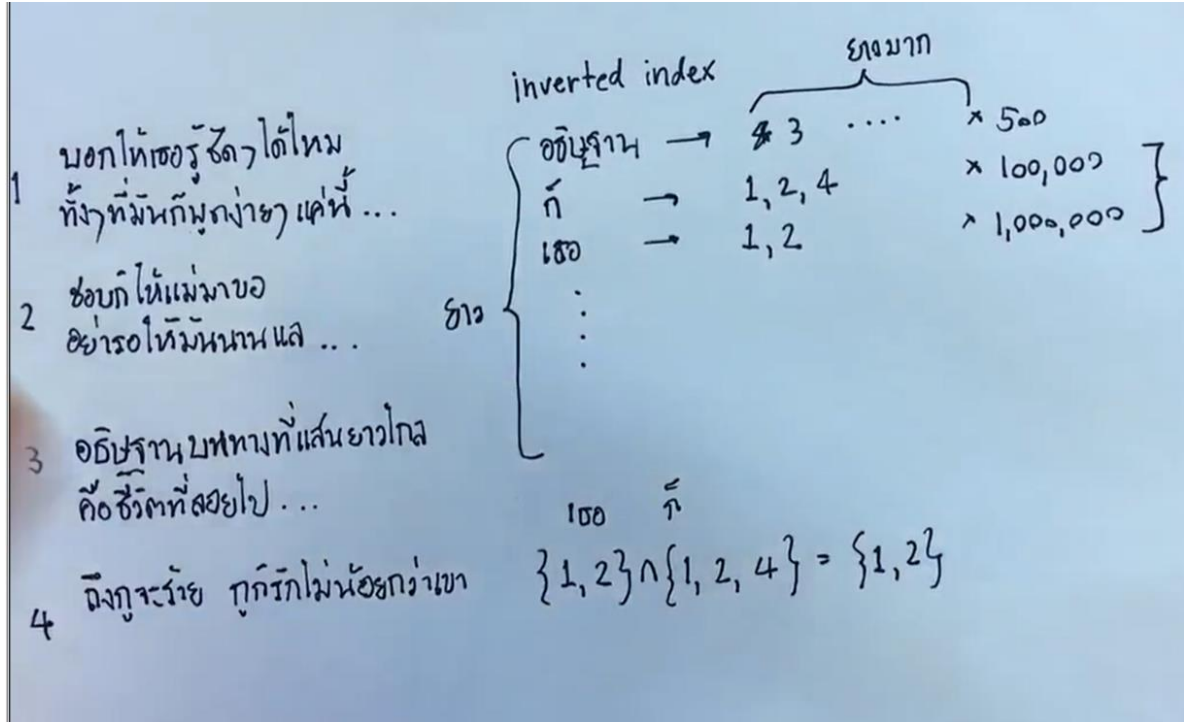
$$\log f = \log \left(\frac{c}{k} \right)$$

$$\log f = \frac{\log c - \log k}{\text{linear เชิงเส้น}}$$

$y = b + ax$
 $\uparrow \quad \quad \uparrow \quad \uparrow$
 $\log f \quad \log c \quad -1 \quad \log k$

8. การประยุกต์กฎของ Zipf เพื่อการพัฒนา Search Engine อย่างง่าย

สร้าง Search ค้นหาเพลง มีข้อดี (1) Search ได้เร็วขึ้น (2) ทำให้ inverted index เล็กลง เก็บได้ง่าย

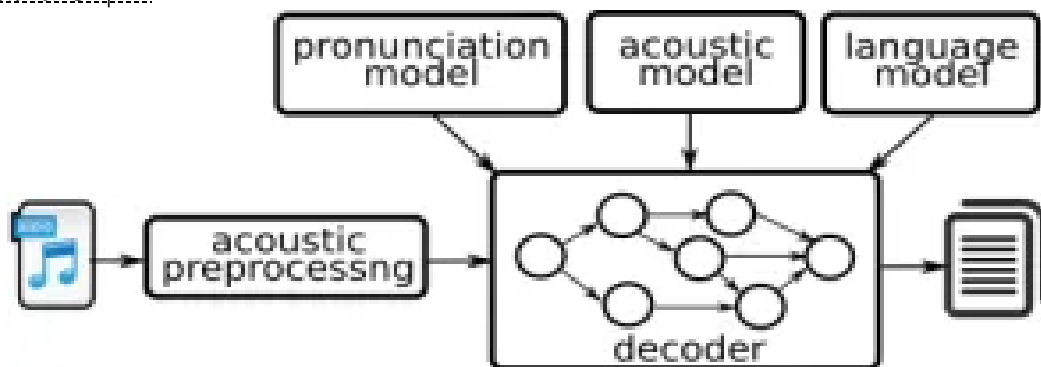
9. Speech Recognizer เครื่องแปลงเสียงเป็นอักษร

เทคโนโลยีรู้จำเสียงพูด (Automatic Speech Recognition: ASR) เป็นสาขาย่อยของ วิชาภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์ ที่พัฒนาวิธีการและเทคโนโลยีที่ช่วยให้การรับรู้และการแปลภาษาพูดเป็นข้อความโดยคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์รู้จำเสียงพูดขั้นพื้นฐานมีคำศัพท์ที่จำกัด ซึ่งประเภทของระบบรู้จำเสียงพูดสามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภทดังนี้ (1) เทคโนโลยีรู้จำเสียงพูดแบบคำโดด (Isolated speech) คือระบบที่รู้จำคำสั้น ๆ เพียงไม่กี่คำสั่ง เพื่อให้ระบบสามารถตอบโต้ได้อย่างรวดเร็ว (2) เทคโนโลยีรู้จำเสียงพูดแบบต่อเนื่อง (Continuous speech) คือระบบรู้จำคำจากเสียงอย่างต่อเนื่อง แล้วทำการพิจารณาตัดเสียงพูดและ (3) เทคโนโลยีรู้จำที่จำเสียงเพียงบางส่วน (Spontaneous speech) คือระบบที่จดจำเสียงที่ตรวจหาคำสำคัญเพียงคำเดียวในประโยคเพื่อหาใจความสำคัญ

1) การกำหนดแบบจำลองเสียง (Acoustic Model) แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างสัญญาณเสียงและหน่วยเสียงหรือหน่วยภาษาอื่น ๆ ที่ใช้ในการพูด แบบจำลองนี้เรียนรู้จากชุดการบันทึกเสียงและการถอดเสียงที่สอดคล้องกัน ถูกสร้างขึ้นโดยการบันทึกเสียงการพูดและการถอดความข้อความและการใช้ซอฟต์แวร์เพื่อสร้างการแทนค่าทางสถิติของเสียงที่ประกอบกันเป็นแต่ละคำ

2) Pronunciation Model การทำรูปแบบการออกเสียง เป็นขั้นตอนที่เชื่อมโยงคำ

3) รูปแบบของภาษา (Language Model) เป็นขั้นตอนสำหรับทำนายลำดับของคำที่เป็นไปได้มากที่สุด ในหลาย ๆ คำ

4) การประมวลผลเสียงล่วงหน้า (Acoustic Preprocessing) เป็นขั้นตอนการแปลงจากคำพูดให้กลายเป็นลำดับของพารามิเตอร์อคูสติก

5) การถอดรหัสครั้งสุดท้าย (Finally a Decoder) เป็นขั้นตอนในการคาดการณ์ของอะคูสติกและแบบจำลองภาษาและถอดเสียงข้อความที่เป็นไปได้มากที่สุดสำหรับคำพูดออกมา

10. Language Model ถือเป็นหัวใจสำคัญของงานส่วนใหญ่ในด้าน NLP. เลยก็น่าจะได้ เพราะมันคือการหาสถิติของ string ในภาษา เช่น เวลาเรา search google ว่า "วันนี้" มันก็จะเดาคำถัดไปให้ครั้นว่าควรจะเป็นคำว่าอะไร เป็นต้น มีเทคนิคง่าย ๆ 3 แบบ คือ

1) Unigram model การตัดคำ เป็นแต่ละคำ และแทนค่าทางสถิติของเสียง

2) Bigram model การตัดคำ ใช้ 2 คำ และแทนค่าทางสถิติของเสียง

3) Trigram model การตัดคำ ใช้ 3 คำ และแทนค่าทางสถิติของเสียง

Unigram
LM (1) = 1000
LM (2) = 800
LM (3) = 100

$LM(1) = \# \text{Yesterday} + \# \text{I} + \# \text{led} + \# \text{her} + \# \text{to} \dots$
 $LM(2) = \# \text{Yesterday} + \# \text{I} + \# \text{let} + \# \text{her} + \# \text{to} \dots$
 $LM(3) = \# \text{Yesterday} + \# \text{I} + \# \text{letter} + \# \text{to} \dots$

Bigram model
2 word
 $LM(1) = \# (\text{Yesterday}, \text{I}) + \# (\text{I}, \text{led}) + \# (\text{led}, \text{her}) + \# (\text{her}, \text{to}) + \dots$
 $LM(2) = \# (\text{I}, \text{let}) + \# (\text{let}, \text{her}) + \# (\text{her}, \text{to})$
 $LM(3) = \# (\text{I}, \text{letter}) + \# (\text{letter}, \text{to})$

Trigram model
3 word
 $LM(1) = \# (\text{Yesterday}, \text{I}, \text{led}) + \# (\text{I}, \text{led}, \text{her}) + \# (\text{led}, \text{her}, \text{to}) + \dots$
 $LM(2) = \# (\text{I}, \text{let}, \text{her}) + \# (\text{let}, \text{her}, \text{to}) + \dots$

11. การประยุกต์ Language Model

N-Gram Language Model มี Technical detail ของการสร้าง Language Model เพื่อนำไปใช้ใน Applications อื่น ๆ เช่น text generator, grammar checker, spell checker, speech recognition, machine translation. Language model เป็นการรวมเทคนิคทางสถิติ ความน่าจะเป็น การคาดเดาคำจากบริบทรอบ ๆ โดยอ้างอิงจากสิ่งที่เรารู้มา. Language model จะแบ่งประเภทหลัก ๆ ได้ 2 ประเภท (1) Count-based คือการนับความถี่ของคำ เพื่อหาค่าความเป็นไปได้ของคำต่อไป (2) Continuous-space คือการนำ Neural network มาช่วยคำนวณเพื่อหาคำต่อไป โดยดูจากบริบทรอบข้างตัวอย่างจะเรียกว่า masking language คือการมาสกิ้งจุดที่จะให้ Language model สร้างคำ (หรือการเติมคำในช่องว่าง) จุดเด่นของ Count-based คือ language model จะมีความเบาและเร็วกว่า แบบ Continuous-space ที่มีเบื้องหลังเป็น Neural network เลยทำให้มีขนาดที่ใหญ่และประมวลผลได้ช้ากว่า จุดเด่นของ Continuous-space จะมีความสมบูรณ์ของประโยคมากกว่าเนื่องจากการดูบริบทของประโยคด้วย

12. อยากฟังให้เก่งขึ้น ต้องฝึก Language Model ให้มากขึ้น (สรุป)

การฝึก language model มีปัญหาจุกจิกทั้งด้านการ implement (การเขียนโปรแกรมเพื่อนำเอาโมเดลไปใช้จริง) และทางด้านการเลือกโมเดล เพราะต้องรับมือกับข้อมูลขนาดใหญ่ และภาษาทุกภาษามักมีความหลากหลายสูง NLP คือ Language Model หรือ โมเดลของภาษา ซึ่งถ้าโมเดลของเรามีความสามารถที่จะเข้าใจภาษาโดยภาพรวมได้ระดับหนึ่งแล้ว ก็จะส่งผลให้โมเดลนั้นทำงานเฉพาะทาง เช่น Classification, Sentiment Analysis, Machine Translation, Question-Answer ได้ดีขึ้นไปด้วยในตัว เพราะการประมวลผลภาษาธรรมชาติ หรือ Natural Language Processing (NLP) คือ หนึ่งในสาขาของวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์ ที่เกี่ยวกับปัญญาประดิษฐ์ Artificial Intelligence และภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์

Computational Linguistics เป็นศาสตร์ที่ศึกษาเกี่ยวกับการทำให้คอมพิวเตอร์สามารถสื่อสารโต้ตอบด้วยภาษาของมนุษย์ และทำให้คอมพิวเตอร์เข้าใจภาษามนุษย์มากขึ้น ตัวอย่าง เช่น Siri, Google Assistant และ Alexa

2.2 ประสบการณ์/ประโยชน์ที่ได้รับ/การประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

ต่อตนเอง

ทำให้สามารถเรียนรู้และเข้าใจ การประมวลผลภาษาธรรมชาติ และ ภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์ กฎของ Zipf มักจะเป็นจริงสำหรับคลังข้อมูลภาษาทุกชนิด ที่เกี่ยวกับปัญญาประดิษฐ์ Artificial Intelligence เป็นต้น.....

ต่อหน่วยงาน / การนำมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

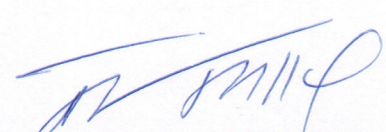
..... เป็นแนวทางการพัฒนา Language Model ถือเป็นหัวใจสำคัญของงานส่วนใหญ่ในด้าน NLP ในการพัฒนา Chatbot โปรแกรมคอมพิวเตอร์ บริการเกษตรกร ในอนาคต.....

2.3 ปัญหาและอุปสรรคในการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ

..... - การใช้เครื่องมือเป็นการเรียนรู้โมเดลภาษาใหม่ ๆ จึงต้องมีการศึกษาเพิ่มเติมในโปรแกรมภาษาคอมพิวเตอร์เช่น ภาษา Python C# เป็นต้น.....

2.4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- - ควรพัฒนาเครื่องมือ coding ภาษา Python -....
- - ควรเซิร์ฟเวอร์กลางในการทำงาน GPU มากพอทำระบบ coding ด้วย ภาษา Python -....
- - ควรพัฒนา Chatbot โปรแกรมคอมพิวเตอร์ พัฒนาขึ้นมาให้มีบทบาทในการตอบกลับการสนทนาด้วยตัวอักษรแบบอัตโนมัติผ่าน Messaging Application ให้ผู้ช่วยอัจฉริยะเพื่อบริการเกษตรกร ในอนาคต -....

ลงชื่อ.....

(นายดิเรก คงแพ)

ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ.....

ผู้รายงาน

วันที่ ๗ เดือน ก.พ. พ.ศ. ๖๖

ส่วนที่ 3 ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

() ทราบ

ลงชื่อ.....

(นายเชษฐจร จันทรเปล่ง)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน.....

วันที่ ๘ เดือน ก.พ. พ.ศ. ๖๖

ประกาศนียบัตร

ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

ดิเรก คงแพ

ได้ผ่านการอบรมด้วยระบบการเรียนออนไลน์ในบทเรียน
การสร้างความรู้ความเข้าใจภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์
เพื่อการนำไปประยุกต์ใช้กับปัญญาประดิษฐ์

รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 1 : 30 ชั่วโมง

โดยสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล
ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
ให้ไว้ ณ วันที่ 6 ก.พ. 2566

(นางไอรดา เหลืองวิไล)

รองผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
รักษาการแทนผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล

1fc9aeb4